

EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE 11/2007 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av kreditinstitutslagen och lagen om utländska kreditinstituts och finansiella in- stituts verksamhet i Finland

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 6 november 2007 en proposition med förslag till lagar om ändring av kreditinstitutslagen och lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (RP 132/2007 rd) till ekonomiutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsdirektör Pekka Laajanen och finanssekreterare Markku Puumalainen, finansministeriet
- byråchef Kaija Kilappa, Finansinspektionen
- jurist Pia Nevalampi, Insättningsgarantifonden
- direktör Erkki Kontkanen, Finansbranschens Centralförbund
- vice verkställande direktör Heikki Vitie, Andelsbankcentralen Anl
- enhetschef Heikki Alanen, Nordea Bank Finland Abp.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att bestämmelserna om garantiavgift till insättningsgarantifonden ändras i kreditinstitutslagen. Avgiftens storlek ska enbart baseras på kapitaltäckningen i de banker som är medlemmar i fonden. De nuvarande bestämmelserna om att sänka eller slopa garantiavgifterna då fondens tillgångar uppnått en viss nivå i förhållande till de garanterade insättningar upphävs. Dessutom upphävs bestämmelsen om att avgifterna kan höjas om insättningsgarantifonden har tvingats ta upp lån för sin verksamhet.

Lagen får en bestämmelse om att skyldigheten att bevilja lån ska fördelas på inlåningsbankerna i en ersättningssituation där insättningsgarantifondens tillgångar överskrider. Övergångsbestämmelsen om Affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond upphävs.

I propositionen föreslås också att lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland ändras för att Finansinspektionen ska kunna representera finländska insättare vid en utländsk insättningsgarantifond.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt och senast den 31 december 2007.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Ekonomiutskottet föresår att lagförslagen godkänns.

Efter den föreslagna ändringen kommer den garantiavgift som bankerna i insättningsgarantifonden ska betala till fonden att vara riskbaserad och bara grunda sig på kapitaltäckningen. Avgiften kommer alltså att variera efter kapitaltäckningen, högre kapitaltäckning ger lägre avgift. Med den nuvarande kapitaltäckningen kommer avgiften att sjunka för alla finländska banker.

För kurrensen mellan bankerna spelar kostnadseffekterna av avgifterna och insättningsgarantins omfattning en roll. Insättningsgarantin är uppbyggd på olika sätt i olika länder. Därför är det svårt att jämföra våra kostnader med kostnaderna i de största konkurrentländerna.

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner ett uttalande om att regeringen ska bevaka vilka konsekvenser lagstiftningen har för konkurrensen och bereder en lagändring om det uppstår problem (*Utskottets förslag till uttalande*).

Enligt den gällande lagen sjunker garantiavgiften till en tredjedel av den lagstadgade nivån, när nettotillgångarna i insättningsgarantifonden uppgår till minst två procent av den inlåning som ersätts. Inom den närmaste framtiden kommer två stora finländska banker, Sampo Bank Abp och Nordea Bank Finland Abp, att omfattas av insättningsgarantin i andra länder. Deras avgifter kommer dock att stanna kvar i fonden. Då stiger förhållandet mellan fondens nettotillgångar

och de skyddade insättningarna till mer än två procent och garantiavgiften sjunker avsevärt enligt den gällande lagen. Regeringen föreslår att de gällande bestämmelserna upphävs för att de övriga bankerna i fonden inte ska kunna dra nytta av den lägre avgiften på bekostnad av banker som betalat in till fonden men inte längre omfattas av insättningsgarantin i Finland. Alla depositionsbanker i Finland måste hör till insättningsgarantifonden. På senare tid har det kommit till en del nya banker som konkurrerar om insättningar.

Förslag till beslut

Ekonomiutskottet föreslår

att lagförslagen godkänns utan ändringar och

att ett uttalande godkänns (Utskottets förslag till uttalande).

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen bevakar hur lagstiftningen om insättningsgaranti påverkar bankkonkurrensen både nationellt och internationellt. Regeringen bör bereda nödvändiga ändringar om det förekommer konkurrenssnedvridningar eller andra problem.

Helsingfors den 7 december 2007

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jouko Skinnari /sd
vordf. Antti Rantakangas /cent (delvis)
medl. Janina Andersson /gröna
Hannu Hoskonen /cent
Harri Jaskari /saml
Anne Kalmari /cent
Matti Kangas /vänst
Toimi Kankaanniemi /kd
Jouko Laxell /saml

Eero Lehti /saml
Päivi Lipponen /sd
Marjo Matikainen-Kallström /saml
Petteri Orpo /saml
Sirpa Paatero /sd
Markku Uusipaavalniemi /cent
ers. Klaus Pentti /cent (delvis)
Janne Seurujärvi /cent (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Eelis Roikonen.

RESERVATION

Motivering

I propositionen föreslår regeringen att kreditinstitutslagen ändras. Garantiavgiften ska höjas från 0,125 till 0,175 procent. Vi anser att procentsatsen inte ska höjas utan vara oförändrad.

Den ändrade garantiavgiften lämpar sig bättre för till exempel det svenska systemet. För konkurrens på lika villkor är det problematiskt om Finland har högre garantiavgifter än i de övriga nordiska länderna, inte minst för att flera nordiska banker konkurrerar om samma marknader som våra banker. I många länder, bl.a. Danmark och Holland, är de årliga avgifterna betydligt lägre. Också Sverige kommer att sänka sina avgifter.

Regeringen vill dessutom stryka den bestämmelse som säger att garantiavgiften sjunker till en tredjedel av det lagstadgade beloppet när nettotillgångarna i insättningsgarantifonden uppgår till minst två procent av den totala inlåning som ersätts. Bestämmelsen ska inte upphävas utan finnas kvar, anser vi.

I en tidigare propositionen (RP 223/1997 rd) om insättningsgaranti motiverades tvåprocentgränsen med att avkastningen på medlen ger fonden tillräckligt stort årlig tillskott. Den motive-

ringen gäller fortfarande och den höjda nivån behövs inte för att fonden ska fungera och vara trovärdig.

Dessutom vill regeringen stryka bestämmelsen om att ingen avgift längre tas ut när nettotillgångarna uppgår till 10 procent av de skyddade insättningarna. Bestämmelsen ska inte upphävas utan finnas kvar, anser vi.

I den tidigare propositionen (RP 223/1997 rd) motiveras förslaget att slopa garantiavgiften med att avkastningen är så stor när fondtillgångar är 10 procent av de skyddade insättningarna att den motsvarar avgiften för flera år. I det läget ansåg regeringen det inte längre vara rationellt att ta ut en avgift. Det motivet gäller fortfarande.

Vidare bör man notera att den gällande lagstiftningen kräver att avgiften tas ut på nytt när nettotillgångarna sjunker under 10 procent.

Förslag

Med stöd av det ovan sagda föreslår vi

att lagförslag 2 godkänns i enlighet med ekonomiskommitténs betänkande och att lagförslag 1 godkänns med ändringar (Reservationens ändringsförslag).

Reservationens ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i kreditinstitutslagen av den 9 februari 2007 (121/2007) (utesl.) 99 § 1 mom., samt

fogas till 109 § ett nytt 2 mom. som följer:

99 §

Storleken av en inlåningsbanks garantiavgift

En inlåningsbanks garantiavgift grundar sig på bankens kapitaltäckning. Garantiavgiften är 0,125 procent av det tal som fås då förhållandet mellan kapitalkravet för de risker som beräknats enligt 55 § 1 mom. och kapitalbasen multipliceras med det sammanlagda beloppet av den inlåning i banken som ersätts enligt 105 § 1 och 2 mom. Om banken är ett i 72 § 1 mom. avsett moderföretag i en finansiell företagsgrupp eller ett därmed enligt 2 mom. i den nämnda paragrafen jämförbart företag, skall den på kapitaltäckning-

en baserade avgiften beräknas på basis av minimibeloppet av den konsoliderade kapitalbas som krävs för att täcka riskerna och den konsoliderade kapitalbasen multiplicerat med beloppet av inlåning som ersätts i kreditinstitut som hör till den finansiella företagsgruppen. På kreditinstitut som hör till ett finans- och försäkringskonglomerat tillämpas dessutom 73 § 2 mom.

109 §
(Som i EkUB)

Ikraftträdandebestämmelse
(Som i EkUB)

Helsingfors den 7 december 2007

Jouko Skinnari /sd
Sirpa Paatero /sd
Päivi Lipponen /sd

Matti Kangas /vänt
Toimi Kankaanniemi /kd